

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет права та міжнародних відносин
Кафедра публічного та приватного права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

« 20 » 12 2020 p.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНІ

ГОСПОДАРСЬКЕ ТА ГОСПОДАРСЬКЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

Змістовий модуль: ДОСУДОВЕ ВРЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ СПОРІВ

для студентів

спеціальності 081 Право

освітньої програми 081.00.01 Право

КІЇВСЬКИЙ ЗАВЕРСАД І ІМ'ЯНІ БОРИСА ГРІНЦІКА	
Ідентифікаційний код 02136551	
Начальник відділу мокторяту якості освіти	
Прогрес №	<u>2552/20</u>
<u>Щеєст</u>	(підпись) (прізвище, ім'я)
« <u>»</u>	20 <u>20</u>

Київ – 2020

Розробник:

Хатнюк Наталія Сергіївна, д.юр.н., доцент, професор кафедри публічного та приватного права Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладачі:

Хатнюк Наталія Сергіївна, д.юр.н., доцент, професор кафедри публічного та приватного права Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри публічного та приватного права Факультету права та міжнародних відносин

Протокол від «15» грудня 2020 року № 5

Завідувач кафедри публічного та приватного права

(Лілія ОРЕЛ)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 081.00.01 Право 2020 р.

Гарант освітньої програми

(Наталія СЕРГІЄНКО)

Робочу програму перевірено
2020 р.

Заступник декана

(Анфіса НАШИНЕЦЬ-НАУМОВА)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» ____ 20 __р., протокол №____

на 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» ____ 20 __р., протокол №____

на 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» ____ 20 __р., протокол №____

на 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» ____ 20 __р., протокол №____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	дenna	заочна
Господарське та господарське процесуальне право		
<i>Вид дисципліни</i>	обов'язкова	
<i>Мова викладання, навчання та оцінювання</i>	українська	
<i>Загальний обсяг кредитів / годин</i>	8/240	
<i>Курс</i>	3	
<i>Семестр</i>	5,6	
<i>Кількість змістових модулів з розподілом</i>	3	
<i>Обсяг кредитів</i>	8	
<i>Обсяг годин, в тому числі:</i>	240	240
<i>Аудиторні</i>	112	32
<i>Модульний контроль</i>	16	-
<i>Семестровий контроль</i>	30	-
<i>Самостійна робота</i>	82	208
<i>Форма семестрового контролю</i>	Екзамен	Екзамен
Змістовий модуль «ДОСУДОВЕ ВРЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ СПОРІВ»		
<i>Курс</i>	3	
<i>Семестр</i>	6	
<i>Обсяг кредитів</i>	1	
<i>Обсяг годин, в тому числі:</i>	30	
<i>Аудиторні</i>	14	4
<i>Модульний контроль</i>	2	-
<i>Семестровий контроль</i>	-	-
<i>Самостійна робота</i>	14	26
<i>Форма семестрового контролю</i>	-	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – формування знань у сфері досудового врегулювання господарських спорів, поглядів на господарські процесуальні правовідносини.

Згідно із вказаною метою ставляться такі **завдання**:

- окреслити поняття та джерела досудового врегулювання господарських спорів;
- окреслити господарський процесуальний статус суб'єктів господарських процесуальних правовідносин;
- визначити поняття та види підсудності господарських справ, а також поняття та види підвідомчості господарських справ;
- з'ясувати поняття доказів та доказування у господарському судочинстві, засоби та етапи доказування;
- окреслити строки в господарському судочинстві, їх поняття, види та обчислення;
- розкрити види досудового врегулювання господарських спорів.

Завдання навчальної дисципліни передбачають формування наступних компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК) –

ЗК-2. Здатність застосовувати знання в професійній діяльності у стандартних та окремих нестандартних ситуаціях.

ЗК-3. Уміння планувати і організовувати свою професійну діяльність.

ЗК-4. Знання і розуміння предмета та характеру професійної діяльності, природи етичних стандартів та здатність діяти на їх основі.

ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, добре володіти правничою термінологією.

ЗК-8. Здатність проведення досліджень, уміння грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрутувати, брати участь в аргументованій професійній дискусії.

ЗК-9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-10. Здатність бути критичним і самокритичним, визнавати та виправляти власні помилки.

ЗК-11. Вміння працювати самостійно, проявляти добросовісність, дисциплінованість, пунктуальність та відповідальність, а також працювати у команді колег за фахом.

ЗК-13. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.

Фахові компетентності спеціальності (ФК) –

ФК-3. Знання стандартів правничої професії.

ФК-10. Уміння застосувати знання у практичній діяльності при моделюванні правових ситуацій.

ФК-11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

ФК-12. Здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції.

ФК-13. Здатність застосовувати юридичну аргументацію.

ФК-14. Здатність виявляти проблеми правового регулювання і пропонувати способи їх вирішення, включаючи подолання юридичної невизначеності.

ФК-15. Навички логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

ФК-16. Навички консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

ФК-17. Навички самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

ФК-18. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

3. Результати навчання за дисципліною

Студент має знати та розуміти, вміти:

- СГ-1.** Визначати вагомість та переконливість аргументів в оцінці заздалегідь невідомих умов та обставин
- СГ-4.** Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми
- СГ-5.** Давати короткий висновок щодо окремих проблем з достатньою обґрунтованістю
- СГ-6.** Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему
- ДН-1.** Узгоджувати план власного дослідження і самостійно формувати матеріали за визначеними джерелами
- ДН-3.** Самостійно визначати та формулювати ті питання, з яких потрібна допомога і діяти відповідно до рекомендацій
- К-1.** Вільно володіти письмовою та усною державною мовою, правильно вживаючи правничу термінологію
- К-2.** Викладати матеріал з певної проблематики таким чином, щоб розкрити зміст основних питань
- К-3.** Відтворювати зміст, демонструючи розуміння з основних професійних та суспільних тем
- ПС-1.** Належно використовувати цифрову і статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності
- ПС-2.** Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних
- ПС-3.** Користуватися комп'ютерними програмами у межах стандартного програмного забезпечення з використанням електронних таблиць, графіків та інших можливостей
- ПС-4.** Працювати в групі як учасник, формулючи власний внесок у виконання завдань групи
- ПР-1.** Демонструвати знання і розуміння щодо визначення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи
- ПР-3.** Демонструвати необхідні знання та розуміння суті та змісту основних правових інститутів та норм фундаментальних галузей права
- ПЗ-2.** Самостійно підготувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях
- ПЗ-3.** Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	Усього	у тому числі		
		л.	пр.	м.к.
Змістовий модуль 1. Загальні положення досудового врегулювання господарських спорів				
Тема 1. Правові засади досудового врегулювання господарських спорів	6		4	
Тема 2. Претензійний порядок досудового врегулювання господарських спорів	6		2	
Тема 3. Правові засади запровадження інституту медіації в Україні	4		2	
Разом за змістовим модулем 1	16		8	
Змістовий модуль 2. Особливості досудового врегулювання господарських спорів				
Тема 4. Досудове врегулювання розбіжностей при договірних відносинах	4		2	
Тема 5. Особливості досудового врегулювання господарських спорів щодо окремих видів господарської діяльності	4		2	
Тема 6. Зарубіжний досвід досудового врегулювання господарських спорів	6		2	
Разом за змістовим модулем 2	14		6	2
Усього годин	30		14	2
				14

Тематичний план для заочної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	заочна форма			
	Усього	у тому числі		
		л.	пр.	м.к.
Змістовий модуль 1. Загальні положення досудового врегулювання господарських спорів				
Тема 1. Правові засади досудового врегулювання господарських спорів	6		2	
Тема 2. Претензійний порядок досудового врегулювання господарських спорів	4			
Тема 3. Правові засади запровадження інституту медіації в Україні	4			
Разом за змістовим модулем 1	14		2	
Змістовий модуль 2. Особливості досудового врегулювання господарських спорів				
Тема 4. Досудове врегулювання розбіжностей при договірних відносинах	5			
Тема 5. Особливості досудового врегулювання господарських спорів щодо окремих видів господарської діяльності	7		2	
Тема 6. Зарубіжний досвід досудового врегулювання господарських спорів	4			
Разом за змістовим модулем 2	16		2	
Усього годин	30		4	
				26

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні положення досудового врегулювання господарських спорів.

Тема 1. Правові засади досудового врегулювання господарських спорів

Історико-правовий аспект становлення інституту досудового врегулювання господарських спорів.

Поняття досудового врегулювання господарських спорів.

Джерела правового регулювання досудового порядок врегулювання господарських спорів.

Загальна характеристика способів врегулювання господарських спорів.

Тема 2. Претензійний порядок досудового врегулювання господарських спорів.

Поняття та правові основи претензійної процедури врегулювання господарських спорів.

Зміст, вимоги та реквізити претензії та відповіді на претензію.

Порядок подання претензії та відповіді на претензію.

Правові наслідки пред'явлення претензії.

Тема 3. Правові засади запровадження інституту медіації в Україні.

Юридична природа та місце інститут медіації в правовій системі України.

Правові засади та порядок проведення і припинення процедури медіації як позасудової процедури врегулювання конфлікту.

Принципи медіації.

Правовий статус медіатора.

Договір про проведення медіації, правовий статус сторін за договором.

Зміст та вимоги до угоди за результатами медіації.

Змістовий модуль 2. Особливості досудового врегулювання господарських спорів.

Тема 4. Досудове врегулювання розбіжностей при договірних відносинах.

Способи досудового врегулювання розбіжностей при укладенні, виконанні, зміні та розірванні господарських договорів.

Протокол розбіжностей: поняття та зміст.

Мирова або додаткова угода: поняття та зміст.

Попередній договір: основні положення та особливості.

Переговори як спосіб досудового врегулювання конфлікту інтересів сторін договору.

Тема 5. Особливості досудового врегулювання господарських спорів щодо окремих видів господарської діяльності.

Способи досудового врегулювання господарських спорів у кредитно-фінансовій сфері господарської діяльності.

Способи досудового врегулювання господарських спорів при визнанні суб'єкта господарювання неплатоспроможним або банкрутом.

Судова практика щодо досудового врегулювання господарських спорів.

Тема 6. Зарубіжний досвід досудового врегулювання господарських спорів.

Правові засади досудового врегулювання комерційних спорів у США та Канаді.

Особливості досудового врегулювання підприємницьких спорів у країнах: Грузія, Вірменія, Росія, Казахстан.

Особливості досудового врегулювання комерційних спорів у країнах Європейського союзу: Німеччині, Франції, Іспанії, Польщі, Нідерландах та у Скандинавських країнах. Досвід досудового врегулювання спорів між суб'єктами підприємницької діяльності у Великобританії.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

для денної форми навчання

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Зм.Модуль		Зм.Модуль 2
			1	2	
1	Відвідування практичних занять	1	4	4	3
2	Робота на практичному занятті	10	4	40	30
3	Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1
4	Виконання модульної контрольної роботи	25			25
	Макс. кількість балів за видами поточного контролю (МВ)	-	-	49	63
	Разом			112	
	Коефіцієнт			0,892	
	Підсумковий бал			100	

для заочної форми навчання

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Зм.Модуль		Зм.Модуль 2
			1	2	
1	Відвідування практичних занять	1	1	1	1
2	Робота на практичному занятті	10	1	10	1
3	Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1
	Макс. кількість балів за видами поточного контролю (МВ)	-	-	16	16
	Разом			32	
	Коефіцієнт			3,12	
	Підсумковий бал			100	

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Перелік завдань для самостійного опрацювання

- Скласти термінологічний словник до тем і підготуватися до понятійного диктанту.
- Розробити структурно-логічну схему «Елементи врегулювання господарських спорів»
- Розробити структурно-логічну схему «Врегулювання господарських спорів адвокатом».
- Розробити структурно-логічну схему «Форми досудового врегулювання спору».

Критерії оцінювання презентацій і завдань

Бал	Критерій
5	студент засвоїв теоретичний матеріал, який винесений на самостійну роботу, застосування для оформлення результатів самостійної роботи не тільки рекомендованої, а й додаткової літератури та творчого підходу; чітке володіння понятійним апаратом, теорією; вміння використовувати їх для виконання конкретних практичних завдань, розв'язання ситуацій. Оформлення результатів самостійної роботи повинно бути логічним та послідовним.
3-4	студент засвоїв теоретичний матеріал з відповідної теми який винесений на самостійну роботу, та наявне вміння орієнтуватися в ньому, усвідомлене застосування знань для розв'язання практичних задач; за умови виконання всіх вимог, які передбачено для оцінки "5 балів", при наявності незначних помилок або не зовсім повних висновків за одержаними результатами. Оформлення виконаного завдання з самостійної роботи має бути послідовним.
1-2	студент не повністю засвоїв тему для самостійного опрацювання не досконало володіє основними поняттями та положеннями навчальної дисципліни, невпевнено орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність знань.
0	студент не опанував навчальний матеріал з відповідної теми для самостійного опрацювання, не знає основних понять і термінів наукової дисципліни, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове або логічне мислення.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в письмовому вигляді з використанням різних завдань. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля.

Критерії оцінювання

Бал	Критерії
24-25	Студент вирішив всі завдання абсолютно вірно і повно дав відповіді на питання як теоретичного, так і практичного характеру. Логічно і послідовно аргументував і виклав свою точку зору.
20-23	Студент вирішив завдання з 1 помилкою, відповідь на питання містить повне розгорнуте, правильне та обґрунтоване викладення матеріалу, допущено 2-3 помилки при вирішенні практичних завдань.
15-19	Студент правильно і повно вирішив більшість, але не всі завдання, відповідь на запитання є не повністю аргументованою; допускає незначні неточності
10-14	Студент правильно вирішив половину завдань; думка викладена з порушенням логіки подання матеріалу. Студент правильно вирішив ситуацію, проте не зовсім слушно аргументує її, або враховує не всі, а деякі умови ситуації. Вирішує декілька завдань поверхнево.
5-9	Студент вирішив трохи менше половини завдань; може дати визначення юридичного поняття. Відповідь на запитання дає неповно і поверхнево.
0-4	Студент не вирішив більшість завдань або вирішив неправильно; відповіді на питання є неповними; неправильно обґрунтовує своє рішення.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Навчальні досягнення студентів з дисципліни оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок на семінарських заняттях та під час виконання самостійної роботи, розширення кількості підсумкових балів до 100.

Семестровий контроль знань студентів з дисципліни «Господарське та господарське процесуальне право» здійснюється у формі екзамену після вивчення змістовних модулів «Господарське право», «Господарське процесуальне право», «Досудове врегулювання господарських спорів».

6.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни

для денної форми навчання

Разом: 30 год., із них: практичні заняття – 14 год., модульний контроль – 2 год.,
самостійна робота – 14 год.

для заочної форми навчання

Разом: 30 год., із них: практичні заняття – 4 год.,
самостійна робота – 26 год.

Тижден Ь	I	II	III	IV	У	УІ	УІІ	УІІІ	IX	X	XI	
Модулі (бали)	Змістовий модуль I. (16 б)						Змістовий модуль II. (16 б)					
Практичні заняття (бали)	П 1 11 б					П2 11 б.						
СР (бали)	5 балів						5 балів					
Підсумков ий контроль (вид, бали)	Проміжний контроль 100 балів											

8. Рекомендована література

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя): Закон України від 02 червня 2016 р. № 1401-VIII // Голос України. – 29 червня 2016 р. – № 118.
3. Господарський процесуальний кодекс України від 06 листопада 1991 р. № 1798-XII, із змінами і доповненнями, внесеними Законами України від 19 червня 2020 р. № 738-IX // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>.
4. Господарський кодекс України України від 16 січня 2003 року № 436-IV із змінами і доповненнями, внесеними Законами України від 03.02.2021 № 738-IX // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
5. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05 липня 2012 р. № 5076-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>.
6. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02 червня 2011 р. № 3460-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3460-17>.
7. Про виконавче провадження: Закон України від 02 червня 2016 р. № 1404-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3460-17>.
8. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 02 червня 2016 № 1403-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1403-19>.
9. Про судовий збір: Закон України від 08 липня 2011 р. № 3674-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3674-17>.
10. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 р. № 4038-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>.
11. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02 червня 2016 р. № 4734 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2453-17>.
12. Про третейські суди: Закон України від 11 травня 2004 р. № 1701-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1701-15>.

Базова:

1. Галунько В.В., Корюд С.О., Костюк В.Л., Нікітін В.В., Оніщенко Н.М., Петков В.П.,

Побіянська Н.Б., Прилипко С.М., Хатнюк Н.С. Науково-практичний коментар Господарського процесуального кодексу України. За заг. ред. Короєда С.О. – Київ : Видавничий дім «Професіонал», 2020. – 400 с.

2. *Аврамова О.Є., Батрин О.В., Бобрик В.І., Гуменюк К.П., Журавльова З.В., Калашник О.М., Коваль К.П., Короєд С.О., Крамар У.П., Кушерець Д.В., Лещинська-Вйонцек М., Маляр С.А., Пєтков С.В., Побіянська Н.Б., Радченко О.М., Соколов О.М., Татарова Т.О., Теремецький В.І., Хатнюк Н.С.* Науково-практичний коментар Цивільного процесуального кодексу України. За заг. ред. Теремецького В.І. – Київ : Видавничий дім «Професіонал», 2020. – 496 с.
3. *Світличний О. П.* Господарський процес: підручник. Вид. 2, перероб. і доп. – К.: НУБіП України, 2018. – 342 с.
4. *Балюк І. А.* Господарське процесуальне право : [Електронний ре-сурс] практикум / І. А. Балюк, О. К. Намясенко, Г. Д. Лисунь; зазаг. ред. І. А. Балюкі О. К. Намясенко. — К. : КНЕУ, 2015. — 244 с.
5. *Васильєв С. В.* Довідник з підготовки до судового розгляду окремих категорій господарських справ / С. В. Васильєв. – Х.: Еспада, 2013. – 560 с.
6. *Васильєв С. В.* Судочинство в господарських судах : підруч. / С. В. Васильєв. – Х.: Еспада, 2013. – 320 с.
7. *Господарське процесуальне право*: підруч. / за ред. М. Ю. Картузова. – Х. : Одіссея, 2012. – 400 с.
8. *Ніколенко Л. М.* Господарське процесуальне право України: підруч. / Л. М. Ніколенко; Маріуп. держ. ун-т. – О.: Фенікс, 2011. – 512 с.
9. *Судова практика з питань господарського права* / упоряд.: В. І. Борисова [та ін.]. – Х. : Право, 2012. – 432 с.

Допоміжна:

1. *Бабенко В. В.* Доказування в господарському процесі: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Бабенко Вікторія Вікторівна; Акад. прав. наук України, НДІ приват. права і підприємництва. – К., 2007. – 19 с.
2. *Біда К. М.* Касаційне провадження в господарському судочинстві України: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Біда Катерина Михайлівна; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 2005. – 20 с.
3. *Богомол О. В.* Судові витрати у господарському судочинстві України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Богомол Оксана Володимирівна; Нац. акад. прав. наук України, НДІ приват. права і підприємництва ім. Ф. Г. Бурчака. – К., 2014. – 20 с.
4. *Борщевська О. М.* Строки у господарському судочинстві: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Борщевська Олена Миколаївна; НАН України, Ін-т екон.-прав. дослідж. – К., 2016. – 20 с.
5. *Борщенко В. В.* Групові позови в господарському процесі: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Борщенко Владлена Валеріївна; НАН України, Ін-т екон.-прав. дослідж. – К., 2015. – 19 с.
6. *Бутирський А. А.* Вирішення господарських спорів в Україні та країнах Східної Європи: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.04 / Бутирський Андрій Анатолійович; Нац. акад. прав. наук України, НДІ приват. права і підприємництва ім. Ф. Г. Бурчака. – К., 2015. – 36 с.
7. *Вечірко І. О.* Правове регулювання процесуальних відносин у справах про банкрутство в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Вечірко Ігор Олександрович; ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». – К., 2011. – 20 с.
8. *Григор'єва В. В.* Правовий режим судового рішення у господарському процесі: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Григор'єва Вікторія Василівна; НАН України, Ін-т екон.-прав. дослідж. – Донецьк, 2009. – 18 с.
9. *Демченко С. Ф.* Теоретико-методологічні засади ефективності господарського судочинства: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.04 / Демченко Сергій Федорович; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2010. – 36 с.

- 10.** *Дем'як В. М.* Учасники господарського процесу в позовному провадженні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Дем'як Валентина Миколаївна; Нац. акад. прав. наук України, НДІ приват. права і підприємництва. – К., 2012. – 19 с.
- 11.** *Зуєва Л. С.* Принципи господарського процесу: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Зуєва Лариса Євгеніївна; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – О., 2012. – 18 с.
- 12.** *Картузов М. Ю.* Запобіжні заходи в господарському процесі: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Картузов Михайло Юрійович; Одес. нац. юрид. акад. – О., 2010. – 21 с.
- 13.** *Коваль В. М.* Концептуальні засади юридичної інтерпретації у господарському судочинстві: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.04 / Коваль Володимир Миколайович; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – О., 2012. – 33 с.
- 14.** *Кот О. В.* Судові акти в господарському процесі України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Кот Олександр Васильович; НАПрН України, НДІ приват. права і підприємництва. – К., 2011. – 21 с.
- 15.** *Ломакіна О. А.* Перегляд судових актів господарського суду в апеляційному порядку: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Ломакіна Олена Анатоліївна; НАН України, Ін-т екон.-прав. дослідж. – Донецьк, 2009. – 19 с.
- 16.** *Малетич М. М.* Фізична особа, зацікавлена у розгляді справи, як учасник господарського процесу: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Малетич Михайло Михайлович; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – О., 2015. – 19 с.
- 17.** *Найфлейш В. Д.* Окрема думка судді у господарському процесі: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Найфлейш Володимир Давидович; НАН України, Ін-т екон.-прав. дослідж. – К., 2014. – 20 с.
- 18.** *Ніколенко Л. М.* Доказування в господарському судочинстві: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Ніколенко Людмила Миколаївна; НАН України, Ін-т екон.-прав. дослідж. – Донецьк, 2004. – 17 с.
- 19.** *Ніколенко Л. М.* Перегляд судових актів у господарському судочинстві: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.04 / Ніколенко Людмила Миколаївна; НАН України, Ін-т екон.-прав. дослідж. – Донецьк, 2013. – 29 с.
- 20.** *Пархомчук С. О.* Розгляд спорів у сфері інтелектуальної власності господарськими судами: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Пархомчук Світлана Олександрівна; Міжрегіон. акад. упр. персоналом. – К., 2012. – 20 с.
- 21.** *Перекрестная О. О.* Зловживання процесуальними правами в господарському судочинстві: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Перекрестная Ольга Олегівна; НАН України, Ін-т екон.-прав. дослідж. – К., 2014. – 20 с.
- 22.** *Петров В. С.* Встановлення та зміна способу і порядку виконання рішення господарського суду: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Петров Володимир Степанович; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Одеса, 2016. – 20 с.
- 23.** *Притика Д.* Актуальні питання кодифікації господарського судочинства в Україні / Д. Притика // Право України. – 2011. – № 6. – С. 29–42.
- 24.** *Россильна О. В.* Представництво в господарському процесі України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Россильна Ольга Василівна; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 2015. – 21 с.
- 25.** *Саранюк В. І.* Шляхи вдосконалення організації господарського процесу: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Саранюк Василь Іванович; Міжрегіон. акад. упр. персоналом. – К., 2011. – 20 с.
- 26.** *Смола С. В.* Реалізація принципу процесуальної економії в господарському судочинстві: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Смола Сергій Васильович; НАН України, Ін-т екон.-прав. дослідж. – К., 2015. – 20 с.
- 27.** *Соловійов В. Г.* Оновлення загальних зasad господарського судочинства / В. Г. Соловійов // Вісник господарського судочинства. – 2013. – № 1. – С. 182–186.

28. Степанова Т. В. Доказування та докази в господарському процесі України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Степанова Тетяна Валеріївна; НАН України, Ін-т екон.-прав. дослідж. – Донецьк, 2002. – 18 с.
29. Таликін Є. А. Запобіжні заходи у господарському судочинстві: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Таликін Євген Анатолійович; НАН України, Ін-т екон.-прав. дослідж. – Донецьк, 2010. – 18 с.
30. Хрипун О. О. Розгляд корпоративних спорів у господарському процесі: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Хрипун Олег Олексійович; Нац. акад. наук України, Ін-т екон.-прав. дослідж. – Донецьк, 2013. – 17 с.
31. Черленяк М. І. Підвідомчість справ господарським судам України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Черленяк Микола Іванович; НАН України, Ін-т екон.-прав. дослідж. – Донецьк, 2008. – 20 с.
32. Шекера Ю. О. Строки у господарському процесуальному праві України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Шекера Юлія Олександрівна; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Одеса, 2016. – 21 с.
33. Щербина В. С. Проблеми удосконалення господарського і господарського процесуального законодавства / В. С. Щербина // Судова практика. – 2011. – № 3. – С. 24–29.
34. Хатнюк Н. С., Побіянська Н.Б. Правові підстави визнання господарського зобов'язання недійсним як спосіб захисту прав та охоронюваних інтересів суб'єктів господарювання: монографія / за заг. ред. д. ю. н., доцента Н. С. Хатнюк. Київ: «Видавництво Людмила», 2020. 164с.